

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U004477

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-10-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Журавльова Інта Михайлівна

2. Zhuravleva Inta Mykhaylivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.04

Назва наукової спеціальності: Агрохімія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-09-2015

Спеціальність за освітою: 7.04010201

Місце роботи здобувача: Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: 61168, м. Харків, вул. Алчевських, 29

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Українська академія аграрних наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.33.01

Тема дисертації:

1. Агрохімічні аспекти проявлення токсичності важких металів у системі ґрунт-рослина
2. Agrochemical aspects of toxicity of heavy metals in the soil-plant system

Реферат:

1. Об'єкт - процеси, які характеризують зміни агрохімічних, мікробіологічних і біохімічних показників чорнозему типового, надходження забруднювачів у зелену масу і кореневу систему тест-культури ячменю ярого, механізм формування фізіологічного бар'єру при надходженні в рослини металів-токсикантів. Мета - визначити агрохімічні аспекти впливу важких металів на властивості чорнозему типового і проявлення їх токсичності до рослин ячменю ярого і мікробіоти ґрунту. Методи - мікропольовий, лабораторно-модельні дослідження, лабораторно-аналітичні та статистичний. Теоретичні результати - у дисертаційній роботі надано теоретичне узагальнення закономірностей і вирішення питання впливу різних рівнів забруднення на зміну агрохімічних показників, а саме вмісту амонійної та нітратної форм азоту, рухомого фосфору, що відображено у математичних моделях. Виявлено та підтверджено лінійними та квадратичними рівняннями залежності між: вмістом рухомих і кислоторозчинних форм важких металів; вмістом важких металів у різних

органах рослин; вмістом хлорофілу та масою і об'ємом кореневої системи; кількістю мікроорганізмів, що засвоюють азот мінеральний та органічний; показниками мінералізації і оліготрофності, в залежності від рівнів забруднення чорнозему типового. Встановлений кореляційний зв'язок між активністю ферментів і агрохімічними показниками ґрунту дозволяє оцінювати ефективність агротехнічних та агрохімічних заходів. Практичні результати - на основі результатів досліджень розроблено спосіб індикації та оцінки токсичної дії важких металів на агрохімічні показники ґрунту та закономірності проявлення синергізму і антагонізму між окремими металами, який рекомендується застосовувати під час виконання робіт із агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення. Одержані результати досліджень підтверджено патентом України на винахід "Спосіб індикації та оцінки екологічного стану забрудненої важкими металами системи ґрунт-рослина за біохімічними показниками". Доведено доцільність застосування біопрепарата тріходермін для зниження токсичної дії важких металів на рослини.

2. The thesis presents the results of studies on the agrochemical aspects of toxicity of heavy metals in the soil-plant system by examining their impact on: a change in soil labile organic matter, mineral (amony and nitrate) nitrogen, mobile forms of phosphorus, potassium and trace elements; microbial structure cenosis; formation level green mass yield test culture of barley, volume and mass of the root system; heavy metals in above-ground and root mass culture test system. The results of observation revealed that the contaminated soil Cd, Pb, Ni and Cr contents therein of acid forms of metals is increased to a greater extent compared with the mobile forms. Also noted the manifestation of synergism and antagonism between the individual metals. A substantial loss of soil Zn, Cu, Co and mobile forms of phosphates under the influence of soil contamination with heavy metals. The influence of different levels of pollution to the formation and functioning of microbial communities has been investigated. It has revealed in considerable changes of ratio of microbial populations through decreasing of the quantity of organotrophs sensible to heavy metals and decreasing of cellulolytic activity intense. It was revealed that on the background of soil contamination with heavy metals is a decrease green mass yield and the content of chlorophyll in the leaves. There has been defined the decreasing of green mass harvest and chlorophyll content occurs under the influence soil pollution by heavy metals. The appropriate increasing of the volume of barley root system through pollution of soil by heavy metals and its mass decreasing has also been noted. There has been revealed that the greatest quantity of heavy metals delays in the root system of plants. Proposed the use of histochemical method for determining patterns of heavy metals in plants and their distribution in the organs and tissues in the early stages of ontogenesis. Suggested uses of trichoderminas biological soil improver, which hastens the cellulolytic activity and processes of growth while decreasing the negative influence of heavy metals.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фатеев Анатолій Іванович
2. Fateyev Anatoliy Ivanovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Господаренко Григорій Миколайович
2. Господаренко Григорій Миколайович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дегодюк Едуард Григорович
2. Дегодюк Едуард Григорович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Балюк Святослав Антонович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Балюк Святослав Антонович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.